

φορὰν αὐτὴν τὰ περὶ τὸσω προώρου ἐγκαταστάσεως τοῦ Βασιλέως ἐν Φαλήρῳ ψευδῶς ὡς ἐκ τῶν ὑστέρων φαίνεται διαδοθέντα, αἱ ἐπιδεικτικαὶ παρασκευαί, ἅς ὁ εἰδεχθέστας Κεχαγιάς ἐπεδείκνυεν ἐν τῷ μεγάρῳ του, αἱ νέαι πτέρυγες, αἱ χρυσαὶ κλίνας, βαρῦτιμα παραπετάσματα, δωμάτιον σφαιριστηρίου καὶ αὐτὸς ὁ χάρτης τῶν Νέων Συνόρων ὡς ἀσεβὲς κόσμημα ὑπὸ τοῦ Κεχαγιά δι' ἐνὸς Δεκανέως κομισθεὶς, ὅλα αὐτὰ ἐστοίβαξαν ἐπὶ τῆς καρδίας τῆς κοινωνίας ἕνα ὑπόκωφον ἐφιάλτην, ὅστις ἀφορμὴν ἐζήτει νὰ ξεσπάσῃ καὶ ἐξέσπασεν ἕνα ἐδημοσιεύθη τὸ ποίημα τοῦ 'Ραμπαγᾶ.

Καὶ ἦσαν ὀλίγον νομίζετε αὐτὰ τὰ διαδοθέντα; Τί; Δὲν ἄγομεν λοιπὸν νομίζετε ἐπὶ τοιαύτῃ ἐπονεϊδίστῳ λύσει τοῦ ἐλληνικοῦ ζητήματος; Τί; Δὲν εἴμεθα εἰς κατάστασιν ὥστε νὰ ἐντρεπώμεθα νὰ βλέπωμεν ἀλλήλους, ὁ Βασιλεὺς τοὺς ὑπουργοὺς του, οἱ ὑπουργοὶ τοὺς συνυπουργοὺς των, οἱ πολῖται τὸν στρατὸν, ὁ λαὸς τὸν λαόν; Τί; Δὲν κλαίωμεν λοιπὸν ὅταν ἀναλογισθῶμεν ὅτι τὸσων ἐνιαυτῶν διαφθορὰ δι' ἣν ὅλοι εὐθυνόμεθα καὶ Βασιλεία καὶ Κυβέρησις καὶ λαὸς μᾶς ἔφερον εἰς τὴν κατάστασιν ν' ἀποδεχώμεθα ὡς ἥττημένοι τοὺς ὄρους τῆς Τουρκίας, τοὺς ὄρους τῆς Εὐρώπης; Τί; Δὲν ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν ἔθνικὴν διὰ τοῦ εὐτελοῦς συμβιβασμοῦ ταπεινώσιν ἢ φοβερὰ ἀποκάλυψις ὅτι τὸ ἥθικόν αὐτὸ πρόσωπον ὅπερ καλεῖται δημόσιον ἔχει πέσει πρὸ πολλοῦ ἐν ἀγνοίᾳ ἡμῶν εἰς χεῖρας ληστῶν οὔτινες τὸ ἐγύμνωμον, τὸ ἐβασάνιζον, τὸ ἐκολάφιζον, τὸ ἡτίμαζον;

Καὶ ἀπέναντι τοιαύτης καταστροφῆς εἴμεθα διὰ θέατρον, διὰ Φάληρον, διὰ λουτρόν; Καὶ ποῖος νὰ διακωδωνίζηται ὑπὸ τοῦ Κεχαγιά ὅτι εἶναι δι' ὅλα αὐτὰ; Ὁ Βασιλεὺς, ὅστις πρῶτος ὀφείλει νὰ αἰσθάνηται τὸ ἔθνικόν πένθος, καθὼς πρῶτος ἄρχων καὶ πρῶτος πολίτης.

Ἡ κοινωνία λοιπὸν δὲν εἶχεν ἄδικον ἀν' ἐνόμισεν ὅτι τὸ ὑπόδικον ποίημα ἦτο ἐλεγχος κατὰ τοῦ Βασιλέως· εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ τὴν ἐφέρατε τὴν κοινωνίαν οἱ κυβερνῶντες καὶ ὅσοι ἐνδιαφερόμενοι δὲν ἐσπεύδετε νὰ διαψεύσητε τὰ θρυλούμενα. Εἶναι ἀνάγκη τάχατες προδοσιῶν χειροπιαστῶν διὰ νὰ ἐξεγερθῇ τὸ κοινωνικὸν αἶσθημα; Αἱ παραμικραὶ ἀφορμαὶ ἐξάπτουν, ὅταν αἱ περιστάσεις ἔχουν συναγείρει ὑπ' αὐτὰς τοσοῦτον εὐφλεκτον ὕλικόν.

Ἀλλὰ δέον ν' ἀποτίσῃ δίκην ὁ Τριαντάφυλλος διὰ τὴν ψυχολογικὴν κατάστασιν εἰς ἣν εὔρε τὴν κοινωνίαν τὸ ποίημα του; Αὐτὸς δὲν ἠθέλησε νὰ ὑβρίσῃ· αὐτὸς ἐζήτησε νὰ ἐνθουσιάσῃ. Αὐτὸς δὲν εἶπεν ἀναλήθειαν· αὐτὸς ἐστηρίχθη ἐπὶ τῆς ἀληθείας. Αὐτὸς δὲν εἶχε πρόθεσιν νὰ χλευάσῃ· τούτων μὲν πρὸς ἡγάγε τῷ Βασιλεῖ τὸ μὲν παρελθόν ἐστεφανωμένον ἀνθὴ καὶ ζητωκραυγὰς, τὸ δὲ μέλλον ἐγκυμονοῦν τὸν πόλεμον καὶ τὴν νίκην. Τί δι' αὐτὸν ἀν' τοὺς λόγους ἀπὸ τῶν χειλέων του ἀρπάσσασα ἡ κοινωνία ἐξόγκωσε διὰ πατριωτικῆς ἀγανακτικῆς; Τί δι' αὐτὸν ἀν' τὰ ἔπη του πεσόντα ἐπ' αὐτῆς ὡς ἔλαιον ἐπὶ πυρὸς ἀνεθέρμαναν τὰς νεκρὰς σάρκας καὶ τὴν ἐσβεσμένην καρδίαν τῆς καὶ μιᾶ φωνῇ ἀπέσπασαν φωνὴν μυριόφωνον ἐπαναστατικὴν: Καλὰ τῆς τὰ εἶπε!

Ἡδύνασο κυρία Βίσαγγελία νὰ συλλάβῃς τὴν κοινωνίαν ἀν' τὴν ἐνόμιζες ὅτι ἔπρεπε νὰ τὴν θέσῃς ὑπὸ κράτησιν; Ὁχι, διότι τὰ αἰσθημάτων τοῦ λαοῦ ἀπέναντι τοῦ ἡγεμόνος του εἶναι ἐλεύθερα. Ἀγαπᾶ ἡ μισοὶ κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῶν. Τότε λοιπὸν διέπραξες ἀνανδρίαν θελήσασα νὰ ἐκδικηθῇς ἐπὶ τοῦ ἀθώου, ἀνευ σκοποῦ, χωρὶς δικαίου καὶ χωρὶς ἠθικῆς.

Ἀλλὰ τὸ λυπηρὸν τώρα εἶναι ὅτι καὶ εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν τὰ ὄργανα τῆς Ἐξουσίας ἐχρησίμευσαν μόνον ὡς

ὄργανα. Ἄλλοῦ ἦτο ἡ θέλησις τῆς κρατήσεως καὶ εἶναι πολὺ λυπηρὸν ὅτι ἡ θέλησις αὐτὴ ἦτο ἄλλοῦ.

Καλιθέαν.

!! ΡΑΜΠΑΓΑ !!

Λοιπὸν χρυσέ μου 'Ραμπαγᾶ ἴσῃ φυλακὴ καὶ πάλι,
Κι' ἀν' ἐρωτᾶτε τὸ γιατί καλὰ καλὰ δὲν ξέρω.
Αὐτὸ τὸ ξέρουν μοναχὰ οἱ κύριοι μεγάλοι,
Κι' οὐτ' ἕνα λόγο δὲν τολμῶ γιὰ τοῦτο νὰ προφέρω.
Δένω σφικτὰ τὴ γλῶσσά μου νὰ μὴ μοῦ φύγῃ λέξι,
Κι' ὁ κύριος Βίσαγγελεὺς ἴσῃ βρόχια του μὲ 'μπλέξη-

Βίσαγγελεὺς! . . . τί ὄνομα γεμάτο ἀπὸ φρίκη!
Μαζὶ του σίδερα βαρεῖα καὶ ἀλυσσοῖδες σέρνει,
Ἰσῃ χεῖρι του τῆς Θεμίδος βασιτᾶ τὸ καμουτσάκι,
Κι' ἀλύπητα τὸν ἐνοχο καὶ τὸν ἀθῶο δέρνει.
Τὰ ἔργα σου, τὰ λόγια σου ὅπως τ' ἀρέσει κρίνει,
Ἐνῶ αὐτὸς ἴσῃ Θεμίδα λογαριασμὸ δὲν δίνει.

Καὶ τώρα, Τριαντάφυλλε, καλὰ νὰ τὰ παθαίνῃς . . .
Δὲν ἴσῃ πῶς σκέπτεσαι ὡς ἀν' μωρὸ παιδάκι.
Τί σοῦ κατέβῃ ἴσῃ ἴσῃ ψηλὰ, καυμένη, ν' ἀνεβαίνῃς,
Καὶ νὰ εἰπῆς τοῦ βασιλῆα νὰ στρίψῃ τὸ μουστάκι;
Καὶ τώρα πῶς σοῦ φαίνεται αὐτὴ ἡ καταδίκη,
Ποῦ ἴσῃ τρώθηκες ἴσῃ φυλακὴ καὶ δὲν πληρόνεις ἴσῃ νοῖκι;

Δὲν ἔμαθες πῶς τίποτα ἐδῶ δὲν συγχωρεῖται;
Πῶς πρέπει νὰ μὴ λὲς πολλὰ, νὰ σκιάζῃσαι, νὰ τρέμῃς;
Ναὶ μὲν, δὲν λέγω, εἴμεθα ἐλεύθεροι πολῖται,
'Ἄλλ' εἶναι κι' ὁ Βίσαγγελεὺς καὶ ἡ κυρία Θεμῖς.
'Ἄ! φίλε Τριαντάφυλλε, μὴν' ἴσῃ ἀποστάτης,
Κι' ἐδῶ ἀλυσσοδένεται τοῦ λόγου ὁ ἐργάτης.

Μᾶς πνίγουν τόσοι τύραννοι καὶ τόσοι ἀρχονεῖσκοι,
Καὶ ἀν' γλυτώσῃς ἀπ' αὐτὸν, ἀπ' τοῦτον δὲν γλυτόνεις,
Παντοῦ, παντοῦ ὁ λόγος σου σχολιαστὰς εὐρίσκει,
Καὶ ἔπειτα ἴσῃ κότεργα γλεντᾶς καὶ ξεφαντόνεις.
'Ἐδῶ εἰς τὸ 'Ρωμαῖκο καὶ ἡ ἐλευθερία
Εἶναι καθὼς ὁ πόλεμος καὶ ἡ ἐπιστρατεία.

Ὁ Τίμων ὁ μισάνθρωπος ἐκεῖνος μὲς' στοὺς δρόμους
'Στοὺς Ἀθηναίους ἴσῃ φώναζε μὲ ὅλα τὰ σωστά του
Ν' ἀφήσουν πολιτεύματα καὶ γράμματα καὶ νόμους,
Καὶ ὅλοι των νὰ κρεμασθοῦν ἀπάνω ἴσῃ σκιά του.
Κι' ἐγὼ λοιπὸν τὸ κρέμασμα, χωρὶς νὰ χωρατεύω,
Σὲ σᾶς, ἐλεύθεροι 'Ρωμηοὶ, μονάχα συμβουλεύω.

Souris